

BEKNOPTE AANTEEKENINGEN OP PLANTEN- ZIEKTENKUNDIG GEBIED.

(Vervolg van blz. 32).

9. De soorten van het Leguminosengeslacht *Deguelia* (Derris) en het gebruik ervan in den strijd tegen insekten. In „Journal of Agricultural Research”, deel 17 (1919), bl. 177—200 komt eene verhandeling voor over dit onderwerp van MC. INDON, SIEVERS en ARBOT. In den handel komt, althans in Amerika, als insektendoodend middel voor het poeder van de wortels van *Deguelia* (*Derris*) *elliptica* en *D. uliginosa*. De schrijvers namen proeven met nog vier andere soorten van hetzelfde geslacht van Leguminosen; maar het bleek dat alleen het poeder van de wortels der bovengenoemde twee soorten werkzaam is als insecticide; het werkt zoowel als maagvergift als als contactvergift. Een alcoholisch aftreksel van het poeder der wortels van beide soorten bleek een geschikt middel om bladluizen, larven van den Coloradokever en een paar soorten van rupsen te doodden. Ook de bruikbaarheid van het in den handel voorkomende poeder werd onderzocht; maar de werkzaamheid daarvan bleek niet altijd gelijk te zijn.

10. Over de overbrenging van fasciatie en dichotomie door enting, bij Portugeesche wijnstokken. In de „Comptes rendus hebdom. de l'Académie des Sciences à Paris”, 1920, deel 170, bl. 615—616, komt voor eene mededeeling over dit onderwerp van JOSE DUARTE D'OLIVEIRA. In de nabijheid van Porto werd op *Vitis riparia rupestris* een Portugeesche wijnstok Gonçalo Pires geënt, die zich kenmerkte door het constante voorkomen van bandvormige twijgen, welke in de meeste gevallen gaffelvormig vertakt waren. Op dezen laatstgenoemden wijnstok entte DUARTE D'OLIVEIRA de variëteit Albino de Souza, bij welke vroeger nooit fasciatie of gaffelvormige vertakking werd waargenomen. Na deze enting op Gonçalo Pires begon Albino de Souza èn fasciatie èn dichotomie te vertoonen.

11. Eene bacterieziekte der gerst. GEORG GENTNER heeft in het „Centralblatt für Bakteriologie und Parasitenkunde”, IIte Abt. deel 1920, bl. 428—441 eene tot dusver nog onbekende ziekte bij de gerst beschreven. Aan de basis, aan de knoopen en aan de bovenste leden van den halm vertoonen zich zwartbruine vlekken; ook de bladeren krijgen bruine vlekken en sterfen. De korrelontwikkeling is gering, en in de korrels ontstaan na rijping scheuren. GENTNER toonde aan dat de oorzaak der

ziekte is eene bacterie, die hij *Bacillus cerealium* noemde. Deze bacterie komt ook in de gerstekorrels voor; zij kan daarbinnen de zetmeelkorrels en de celwanden oplossen, maar niet de zaadhuid. De ziekte wordt door het zaad overgebracht. In vochtige omgeving gaat zij op den akker van zieke korrels in gezonde over. Bij wijze van uitzondering kunnen ook tarwe en rogge aangetast worden.

12. Onderzoekingen aangaande de voedsterplanten van verschillende glanskeversoorten of Meligethinen. Onderzoekingen over dit onderwerp heeft F. HEIKERTINGER gepubliceerd in „Entomologische Blätter”, 16 Jahrgang (1920), bl. 126—143. De schrijver, die vele onderzoekingen heeft gedaan omtrent een groot aantal aardvloo-soorten, kon vaststellen, dat deze alle monophaga of oligophaga zijn, dat wil zeggen, dat zij zich met eene enkele plantensoort of althans slechts met zeer weinige plantensoorten voeden. Polyphage of pantophage soorten (dat zijn soorten, die zich met vele of met ongeveer alle planten voeden) vond hij onder de aardvlooiën niet. Altijd leeft de volwassen aardvloo (kever) van de bladeren van dezelfde plantensoorten, waarmee zich de larve voedt. — Geheel anders verhouden zich de *Meligethes*-soorten en hare verwanten; dat zijn de kevertjes, die men in 't algemeen met den naam van *glanskevers* aanduidt. De laryen van deze dieren leven in bloemknoppen en bloemen en ook wel in de vruchten van verschillende planten, bepaaldelijk van Kruisbloemigen; de kevers echter eten stuifmeel en wel van zeer verschillende planten. Zoo wordt de *koolzaadglanskever* (*Meligethes aeneus*), die als larve in de bloemknoppen en bloemen, soms ook in de jonge hawen van koolzaad, koolsoorten, rapen (*Brassica*-soorten) leeft, als volwassen insekt aangetroffen op de meest verschillende gewassen, welker stuifmeel hij vreet: wel is waar het meest op bloeiende koolsoorten, maar ook op andere *Brassica*'s, op kers (*Lepidium*), op gele mosterd (*Sinapis alba*), op kleiherik (*Sinapis arvensis*) en zandherik (*Raphanus raphanistrum*) en vele andere Cruciferen, maar bovendien nog op allerlei andere soorten van twee- en eenzaadlobbige gewassen. HEIKERTINGER vond den kever op 34 plantensoorten van de meest uiteenlopende familiën.

J. RITZEMA BOS.